

H. an. MED. r. 208. N. pr. eines Wesens im Gefolge der Sonne (= काल Vjāpi beim Schol. zu H. 103) AK. 1, 1, 2, 33. H. 103. H. an. MED. MBH. 3, 198. माठरस्य वनम् 8835. समाठरमतोषयत् 12, 10754. NĪLAK.: पारिपाथिकेन सहितं समाठरं सूर्यम्. Die Bed. *distiller* bei WILSON (शौण्ड im ÇKDr.) beruht auf einer Verwechselung mit मठर. — b) pl. N. pr. eines Volkes MĀK. P. 37, 37. — 2) f. ई N. pr. eines Frauenzimmers: काश्यपीवालाक्यामाठरीपुत्र ÇAT. Br. 14, 9, 4, 31. — Vgl. म्रयि°.

मौठरक adj. von माठर gaṇa धूमादि zu P. 4, 2, 127.

माठरायणं m. patron. von माठर gaṇa कृतितादि zu P. 4, 1, 100.

मौठर्य m. patron. von मठर Uśāval. zu Uśādis. 3, 39.

माठव्य m. N. pr. eines Brahmanen ÇĀk. 23, 12.

माठी f. *Harnisch, Rüstung* H. 766. HALĀJ. 2, 304.

माड्, मौडति und ँते messen v. l. für माळू Dhātup. 21, 29.

माड m. 1) *Maass, Quantität* (vgl. माड् WILSON. — 2) *ein best. Baum* (wohl aus मय्य entstanden), = मय्यहुम; auch माडाहुम RĀġAN. im ÇKDr.

माडव m. *eine best. Mischlingskaste*, v. l. für मातर im BRAHMAVAIV. P. ÇKDr.; vgl. u. भड.

मौडार्य adj. von मडार gaṇa प्रगयादि zu P. 4, 2, 80.

माडि m. *Palast* ÇABDĀRTHAK. bei WILSON.

माडुकी (von मडुकी) m. *Trommelschläger* P. 4, 4, 56.

माडुकीक m. dass. ebend.

माडि f. AK. 3, 6, 1, 8. 1) = दत्तशिरा *Ader eines Blattes* H. 1124. = पत्रशिरा (s. d.) H. an. 2, 130. HĀR. 150. HALĀJ. 4, 98. = पत्रपङ्क (पङ्कै, wofür wohl भङ्कै, loc. von भङ्कै, zu lesen ist; भङ्क ÇKDr. nach derselben Aut. und nach ÇABDAR.; vgl. u. पत्रशिरा) MED. dh. 2. — 2) *Verehrung* (als nom. act. von 1. मङ्क) H. an. — 3) *Niedergeschlagenheit, Traurigkeit*; = दैन्य H. an. = दैन्यस्य प्रकाशनम् MED. *poverty, indigence; anger, passion* WILSON nach ÇABDĀRTHAK. — 4) = दत्तभेद BHAR. zu AK. ÇKDr. *Backenzahn* WILSON; vgl. माठी. — 5) *the hem or border of a garment* BHAR. zu AK. bei WILSON. — 6) N. pr. einer Gegend RATNAK. im ÇKDr.

माठी f. = दत्तशिरा ÇABDAR. im ÇKDr.

माण m. *eine best. Pflanze*, = माणक ÇKDr. u. dem letzten Worte.

माणक m. *Arum indicum* RĀġAN. bei WILS. RATNAM. im ÇKDr. (मानक unter स्थलपद्म). *die Knolle von Arum indicum* RĀġAN. ebend. Suçr. 1, 225, 19. 21. Was bedeutet aber das Wort in der Stelle: पर्जन्याय धरित्रोपां दद्याच्च माणके त्रयम् वायवे च प्रतिदिशं दिग्भ्यः प्राच्यादितः क्रमान् || MĀK. P. 34, 98? — माणकीव्रत (?) Verz. d. B. B. H. No. 1187. — Vgl. मानक.

माणव m. 1) *Junge, Bube, Bursch*; insbes. *ein Brahmanenknabe*: म्रपत्ये कुत्सिते मूढे मनैरित्सर्गिकः स्मृतः । नकारस्य च मूर्धन्यस्तेन सिध्यति माणवः || KĀr. zu P. 4, 1, 161. P. 4, 2, 42. 5, 1, 11. 6, 2, 69. gaṇa ब्राह्मणादि zu 5, 1, 124. AK. 3, 3, 41. HIOUEN-THSANG 2, 54. — 2) *ein Perlen-schmuck von 16 Schnüren* H. 660. Vgl. म्रयि°. — 3) *Bez. einer der 9 Schätze bei den Gāina* H. 193. Sch. — Vgl. दण्ड° (R. 2, 32, 18 hat die ed. Bomb. richtig °माणवाः; der Schol. erklärt das Wort durch दण्ड-प्रधाना माणवा उपकुर्वाणब्रह्मचारिणः. Das Wort bedeutet also hier wie P. 4, 3, 130 *Brahmanenschüler, bei denen der Stock noch die Hauptrolle*

spielt), भित्ता°, स्वप्न°.

माणवक (von माणव) 1) m. a) = माणव 1. AK. 2, 6, 1, 42. TRIK. 3, 3, 37 (= बाल, कुपुरुष, वटु). H. 813. an. 4, 27. MED. k. 208 (= बाल, कुपुरुष). HALĀJ. 2, 347. GOBH. 2, 10, 4. 14, 31. KHANDOM. 16. SĪH. D. 13, 11. P. 3, 4, 72. Sch. Schol. zu VS. PĀT. 1, 28. Der König nennt den Vidūshaka so ÇĀk. 93, 2. VIKR. 44, 12. शार्यातक° KĀTĪH. ANUKR. in Ind. St. 3, 460. माधव्य° (der Vidūshaka) ÇĀk. Ch. 140, 13. मायामाणवकं कुरिम् durch einen Zauber als Knabe (Zwerg) erscheinend BHĀg. P. 8, 18, 24. 19, 32. — b) *ein Perlenschmuck von einer bestimmten Zahl von Schnüren* AK. 2, 6, 2, 7. TRIK. H. an. MED. HALĀJ. 2, 407. von 16 Schnüren VARĀH. BRH. S. 81, 33. von 20 Schnüren BHAR. zu AK. ÇKDr. von 48 Schnüren H. 661. Sch. — 2) f. माणविका *ein junges Mädchen, Dirne* P. 3, 4, 72. Sch. — 3) n. *ein best. Metrum* (Abkürzung von माणवकक्रोड): 4 Mal — — — — — COLEBR. Misc. Ess. II, 139 (III, 3). ÇAUT. 12, v. l. Ind. St. 3, 367. KHANDOM. 16. — Vgl. स्वप्न°.

माणवकक्रोड (मा° + क्रोडा) n. *Knabenspiel*, Bez. eines best. Metrums: 4 Mal — — — — — ÇAUT. 12 (माणवकाक्रोड Br.). °क्रोडा f. COLEBR. Misc. Ess. II, 119. 159 (III, 3). °क्रोडनक n. und °क्रोडितक n. Ind. St. 3, 367.

माणवीन (von माणव) adj. für Knaben geeignet P. 5, 1, 11.

माणव्य (wie eben) n. *eine Menge —, eine Gesellschaft von Knaben* P. 4, 2, 42. gaṇa ब्राह्मणादि zu 5, 1, 124. AK. 3, 3, 41. H. 1419.

माणकूल m. pl. N. pr. eines Volkes VARĀH. BRH. S. 14, 27.

माणिका f. *ein best. Gewicht*, = 2 Kuḍava = 1 Çarava = 8 Pala ÇABDAM. im ÇKDr. ÇĀRṅG. SĀMĪH. 1, 1, 19. — Vgl. मानिका unter मानक.

माणिकाम्बू f. N. pr. eines Frauenzimmers Verz. d. Oxf. H. 161, a, No. 355. °कावा Verz. d. B. H. No. 738.

माणिक्य 1) n. AK. 3, 6, 2, 31. = मणिक gaṇa चतुर्वर्णादि zu P. 5, 1, 124, Vārtt. 1. = मणि H. 1063. Sch. RUBIN. पक्कदाडिमबीजभा मणिक्कं शिखरं विडुः Uśāval. zu Uśādis. 4, 117. KULL. zu M. 9, 286. Spr. 626. 3021. 3683. VĀDDHA-KĀN. 16, 10. ĀNANDAL. 42. 64. 73. WEBER, Naz. 2, 391, N. 1. KATHĀS. 26, 44. PĀNĀR. 4, 1, 73. 7, 49. 4, 1, 34. PĀNĀT. 207, 23. Inscr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 543, 7. Vgl. रङ्ग°. — 2) f. घ्रा *eine kleine Hauseidechse* H. 1298. — 3) m. N. pr. eines Mannes RĀġAN. TAR. 8, 180.

माणिक्यचन्द्र (मा° + च°) m. N. pr. eines Fürsten von Tirabhukti COLEBR. Misc. Ess. II, 1.

माणिक्यमय (von माणिक्य) adj. aus Rubinen gemacht, — bestehend: कृत्रिम° aus falschen Rubinen — KATHĀS. 24, 133. 163. मरुड° vielleicht smaragdnen (vgl. मरुडाश्मन्) 23, 41.

माणिक्यमह (मा° + मह) m. N. pr. eines Fürsten Verz. d. Oxf. H. 352, b, No. 835.

माणिक्यमिश्र (मा° + मिश्र) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 122, a, 11.

माणिक्यराय (मा° + राय) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. B. H. 368, 23.

माणिक्यसूरि (मा° + सू°) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Oxf. H. 211, a, 8. 399, b, No. 168.

माणिक्य m. nach dem Comm. der Schutzgeist des Streitwagens PĀA.